

**Specializuoto ugdymo krypties programų (pradinio, pagrindinio ugdymo pirmos dalies kartu su muzikos, dailės ir (ar) menų ugdymu programomis) projektų viešasis svarstymas
Klaipėda, 2012 m. spalio 19 d.**

**5–8 klasės solfedžio programos analizė,
pastabos, siūlymai**

Pranešėja **Marija Stanevičiūtė**,
Klaipėdos Eduardo Balsio menų gimnazijos mokytoja metodininkė

Solfedžio disciplina – muzikos meno sintezės laukas ir taškas, kuriame kertasi muzikos rašto skaitymas ir jo užrašymas, ritmo pajautimas ir atlikimas, muzikos teksto suvokimas ir perteikimas solo bei ansambliu muzikavimu.

Tai praktinių įgūdžių lavinimo pamoka, kurioje ugdoma muzikinio raštingumo praktika, besiremianti teorija.

Ši specializuoto ugdymo solfedžio programa paremta pagrindiniais metodiniais principais **integralumu, sistemingumu** (turi aiškią loginę sistemą, siūloma medžiaga remiasi moksleivių anksčiau įgyta patirtimi ir žiniomis), **prasingumu** (skatinanti mokinius kūrybiškai mąstyti), **prieinamumu** (atsižvelgiama į moksleivių amžių, ankstesnę pasirengimą, medžiaga pateikta mokinio amžiui būdinga pažinimo logika).

Apgalvota medžiagos sistema, siūlo mokymosi strategijas ir būdus, pritaikytus įvairiems mokymosi stiliams.

Klaipėdos Eduardo Balsio menų gimnazijos muzikos teorijos pedagogų analizė, pastabos, siūlymai solfedžio programai 5-6 kl. ir 7–8 klasėms.

SOLFEDŽIO 5–6 klasė

1. SIŪLOMA ATISISAKYTI (nurodomos konkrečios vietos, kurios neturėtų būti įtrauktos į programą)	PAGRINDIMAS (nurodomos priežastys, kodėl jų reikėtų atsisakyti)
2.1.2. spręsti intervalus konkrečioje dermėje	1. Tai Elementariosios muzikos teorijos sritis, 2. Reiktų vengti perdėto teoretizavimo, nes disciplinos prioritetas – aktyvios muzikavimo formos. 3. Derėtų užduotis formuoti, atsižvelgiant į mokinių amžiaus tarpsnio ypatumus.
7.2. Intervalai dermėje su sprendimu (gr.1 – gr.8)	Dubliuojami solfedžio 7–8 klasei 7.2 reikalavimai.
8. Vertinimas. Pagrindinis ir Aukštesnysis lygis 2. Intonavimas „... juos teisingai sprendžia “	Atsisakius intervalų sprendimo dermėje, nereikalingas pastarasis vertinimo reikalavimas „ juos teisingai sprendžia “.

2. SIŪLOMA ĮTRAUKTI (nurodoma, ką konkrečiai reikėtų įtraukti į programą)	PAGRINDIMAS (nurodomos priežastys, kodėl tai turėtų būti įtraukta į programą)
7.1 Sumažintasis ir padidintasis kvintakordai (S⁵₃. P⁵₃)	Mokiniai šiame amžiaus tarpsnyje geba skirti minėtuosius akordus.

7.2 Intervalai nuo garso (be sprendimo) gr.1 – gr.8	Mokiniai šiame amžiaus tarpsnyje geba skirti minėtuosius intervalus.
3. S ir D kvintakordai ir jų apvertimai (S ₆ , S ₄ ⁶ , D ₆ , D ₄ ⁶)	Jei pradiniam (1- 4 klasių) solfedžio ugdymo etape pažįstamos klausa pagrindinės akordų funkcijos T, S, D, tai tikslinga viduriniame ugdymo etape gebėti įvardinti šių funkcijų apvertimus (S ₆ , S ₄ ⁶ , D ₆ , D ₄ ⁶).
8. Vertinimas. Aukštesnysis vertinimas. 2. <i>Intonavimas „ir jų apvertimus“</i> . 3. <i>Muzikos tekstų klausymas, atpažinimas ir užrašymas</i> aukštesniajame lygyje „pagrindinių funkcijų akordus ir jų apvertimus “	Jei programoje kalbama apie funkcijų apvertimus (S ₆ , S ₄ ⁶ , D ₆ , D ₄ ⁶), juos reikia vertinti. 2. Intonavimas aukštesniajame lygyje. 3. Muzikos tekstų klausymas, atpažinimas ir užrašymas aukštesniajame lygyje (S ₆ , S ₄ ⁶ , D ₆ , D ₄ ⁶).

3. Sritis, kurioms įgyvendinti reikėtų pagalbos	PAGRINDIMAS (nurodoma, kokios konkrečios pagalbos reikėtų)
Visuose darbo baruose	Trūksta: - solfedžio vadovėlių, - metodinių knygų mokytojams, - audio įrašų, - kompozitorių kūrinių citatų, - seminarų.

4. Ar reikalingi mokymai?	
	Labai. Tobulėti privalu ir niekada nevēlu.

5. Kiti pasiūlymai	Solfedžio disciplinos nepaversti dainuojamąja elementariąja teorija ar dainuojamąja harmonija. Minėtų disciplinų integracija sudaro tam sąlygas... Manychiau, kad svarbiausia šios disciplinos specifikoje darbas su konkrečiu muzikos tekstu, audio įrašu, etc.
---------------------------	---

SOLFEDŽIO 7–8 klasė

1. SIŪLOMA ATSIKAKYTI (nurodomos konkrečios vietos, kurios neturėtų būti įtrauktos į programą)	PAGRINDIMAS (nurodomos priežastys, kodėl jų reikėtų atsisakyti)
1.1. „mišriuose metruose“.	Labai svarbu įsisavinti ir suvokti paprastųjų ir sudėtinių metrų metroritmiką, ritminių darinių užrašymą. Šio amžiaus mokiniai turėtų gebėti užrašyti ritmines formules paprastaisiais ir sudėtiniais metrais, o mišriuosius metrus perkelti į vidurinio ugdymo etapą. Siūlome mišriuosius metrus pateikti susipažinimui.
1.2.1. Įvardyti mišrius metrus	Klausa atpažinti mišrius metrus šio amžiaus mokiniams būtų sudėtinga. Tikslingas paprastų ir sudėtinių metrų tvirtesnis ritminių formulių įsisavinimas.
7.3. Mišrieji metrai	Motyvai išdėstyti aukščiau.

2. SIŪLOMA KEISTI (nurodoma, ką konkrečiai reikėtų keisti programoje)	NAUJA FORMULUOTĖ	PAGRINDIMAS (nurodomos priežastys, kodėl siūloma keisti)
1. Mokinių pasiekimai. Esminis gebėjimas. Tiksliai perskaityti ir atlikti mišraus metro ritminius darinius	Tiksliai perskaityti ir atlikti paprastųjų ir sudėtinių metrų ritminius tekstus	Perskaityti ir atlikti galima ir mišriųjų metrų ritmo darinius, tačiau juos nustatyti, suvokiant klausą, šio amžiaus tarpsnio mokiniams būtų pakankamai sudėtinga. Sudarykime sąlygas tvirtam paprastojo ir sudėtinio metro suvokimui bei jų ritminių darinių užrašymui.
7.3. Mišrieji metrai	Paprastieji ir sudėtinai metrai	Motyvai išdėstyti aukščiau.
2. Vertinimas Pagrindinis ir aukštesnysis pasiekimų lygis „ mišriuose metruose “	Tiksliai atlieka ir atpažįsta įvairius ritminius darinius paprastaisiais ir sudėtiniais metrais.	Paprastųjų ir sudėtinių metrų pavadinimai sąlygoja vertinimų keitimus.

3. SIŪLOMA ĮTRAUKTI (nurodoma, ką konkrečiai reikėtų įtraukti į programą)	PAGRINDIMAS (nurodomos priežastys, kodėl tai turėtų būti įtraukta į programą)
7.2. diriguojant arba pulsuojant	Sudarykime galimybę pačiam mokiniui pasirinkti veiksenos būdą. Tiksliam ritminiam atlikimui dirigavimas ar taktavimas įtakos neturi.

4. Sritis, kurioms įgyvendinti reikėtų pagalbos	PAGRINDIMAS (nurodoma, kokios konkrečios pagalbos reikėtų)
Visuose darbo baruose	Trūksta: - solfedžio vadovėlių, - metodinių knygų mokytojams, - audio įrašų, - kompozitorių kūrinių citatų, - seminarų

5. Ar reikalingi mokymai?	
	Labai. Tobulėti privalu ir niekada nevēlu.

6. Kiti pasiūlymai	Solfedžio disciplinos nepaversti dainuojamąja elementariąja teorija ar dainuojamąja harmonija. Minėtų disciplinų integracija sudaro tam sąlygas... Svarbiausia šios disciplinos specifikoje darbas su konkrečiu muzikos tekstu, audio įrašu, etc.
---------------------------	--